

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. lapkričio 13 d. Nr. 21RE4-183 (AG4-163/19-2024)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Astos Povilonienės (pranešėja), Sigitos Šimbelytės ir Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos 2024 m. lapkričio 8 d. posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo G. A. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas Komisijai paduotu skundu prašo panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir atsakovė, ir Agentūra) Kauno II teritorinio skyriaus (toliau – ir Teritorinis skyrius) 2024 m. liepos 11 d. sprendimą Nr. STS-10274 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Sprendimas Nr. 1) ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus (toliau – ir Sprendimų kontrolės skyrius) 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimą Nr. STS-4003 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Sprendimas Nr. 2).

Pareiškėjas paaiškino, kad Teritorinio skyriaus vertintojai dalyvumo lygiui nustatyti naudoja Lovetto skalę, nurodo, kad raumenų jėga sumažėjusi dešinėje kojoje, lenkimas, tiesimas pagal Lovetto skalę 4 balai, pėdoje dorsifleksija pagal Lovetto skalę 3 balai, judesiai pagal juosmenį riboti 15/0/30 pagal Lovetto skalę, o vertintojams tai tik 0 balų. Pareiškėjas prašo panaikinti Sprendimą Nr. 1 ir Sprendimą Nr. 2, nes ilgiau pastovėti ar paeiti jis negali, pradeda dilgčioti juosmens srityje, kur skausmas pereina į dešinę koją. Darbe ir namuose pareiškėjas vaikšto su ramentais, fizinį darbą atlikti naudoja korsetą ir kiekvieną dieną leidžiasi vaistus nuo skausmo (b. l. 1-6).

Atsakovė atsiliepimu į skundą prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime paaiškino, kad pareiškėjo dalyvumo lygis buvo vertinamas 2024 m. birželio 13 d.–liepos 11 d. Teritoriniame skyriuje, kuris Sprendimu Nr. 1 pareiškėjui dalyvumo lygio nenustatė. Nesutikdamas su Sprendimu Nr. 1, pareiškėjas kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo, o Sprendimų kontrolės skyrius, vadovaudamasis atsiliepime nurodytomis teisės aktų nuostatomis, išsamiai išnagrinėjęs asmens dalyvumo lygio nustatymo byloje esančius medicininius dokumentus, priėmė Sprendimą Nr. 2, kuriuo paliko galioti nepakeistą Teritorinio skyriaus Sprendimą Nr. 1.

Pasak atsakovės, dalyvumo lygis minėtu laikotarpiu buvo vertinamas vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179, (toliau – Kriterijų ir tvarkos aprašas) ir jo priedais. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punktu, dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą (Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedas) ir individualios pagalbos poreikį, užpildant individualios pagalbos poreikio klausimyną (Kriterijų ir tvarkos aprašo 3 priedas). Vertinant bazinį dalyvumo lygį, įvertintos UAB „Affidea Lietuva“ 2024 m. birželio 7 d. siuntime (toliau – Siuntimas) į Agentūrą nurodytų diagnozių pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM) kodus: (duomenys neskelbtini).

Atsakovė pažymėjo, kad Agentūros teritoriniai skyriai ir Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami dalyvumo lygį, vadovujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais medicininiais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Agentūra nėra gydymo įstaiga, todėl negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokius, su gydymo procesu susijusius klausimus. Už siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – ją suteikęs gydytojas specialistas. Vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punktu, Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju (asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą), remiasi tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Pasak atsakovės, atsižvelgiant į pareiškėjo skunde išdėstytas aplinkybes, pabrėžtina, kad sąvokos „sveikatos būklė“ ir „dalyvumo lygis“ yra susijusios, tačiau nėra ir negali būti tapačios, o Agentūra vertina ne sveikatos lygį, o dalyvumo lygį, kuriam esminę įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų išlikę funkciniai organizmo sutrikimai, dėl kurių masto yra parenkamas kriterijus, pagal kurį nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis. Esant tai pačiai diagnozuotai ligai, dalyvumo lygis gali ir didėti, ir mažėti, nes dalyvumo lygis nustatomas įvertinus ne tik medicininius kriterijus, t. y. asmens bazinį dalyvumą, bet ir asmens individualios pagalbos poreikį (amžius, darbo patirties ir darbinių įgūdžių įgijimas ir galėjimas juos panaudoti ir pan.). Dėl šios priežasties, esant pagrindui atlikti pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, dalyvumo lygis yra ne pratęsiamas remiantis jau turimais byloje medicininiais duomenimis, o vertinamas iš naujo, vadovaujantis naujai pateiktais dokumentais, liudijančias tuo metu esamus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus. Paskutinio darbingumo lygio vertinimo metu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (įstaigos pavadinimas iki 2023 m. gruodžio 31 d.) Sprendimų kontrolės skyrius 2023 m. vasario 5 d. sprendimu Nr. SS-458 pareiškėjui nustatė (duomenys neskelbtini) proc. darbingumo lygį ir pripažino jį darbingu nuo 2023 m. spalio 11 d. Vertinant pareiškėjo bazinį dalyvumo lygį 2024 m. periodu, dėl pagrindinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) kaip ir Teritoriniame skyriuje vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.1 papunkčiu, nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas, kuris taikomas kai asmeniui diagnozuota bent (duomenys neskelbtini). Pareiškėjo sveikatos būklė patvirtinta Siuntimo į Agentūrą duomenimis. Taip pat vertinant pareiškėjo bazinį dalyvumo lygį 2024 m. periodu dėl gretutinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini), kaip ir Agentūros Teritoriniame skyriuje vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XV skyriaus 56.1 papunkčiu (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuojamos (duomenys neskelbtini). Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad pareiškėjui 2024 m. gegužės 2 d. (duomenys neskelbtini). Sveikatos būklė patvirtinta VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės 2024 m. gegužės 2 d. stacionaro epikrizės ir siuntimo į Agentūrą

duomenimis. Pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo metu nustatyta, kad Teritorinis skyrius tinkamai įvertino asmeniui diagnozuotus organizmo funkcinius sutrikimus, teisingai taikė dalyvumo lygio nustatymą reglamentuojančius teisės aktus ir priėmė pagrįstą Sprendimą Nr. 1. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.2–24.4 papunkčiais, pagrindinės diagnozės balą (0) padauginus iš pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento (39), gautas pagrindinės diagnozės balų rezultatas ($0 = 39 \times 0$). Nagrinėjamu atveju gretutinės diagnozės balų rezultatas – 0, bazinio dalyvumo skaičiaus reikšmė yra 0. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 21.3 papunkčiu, kai bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, Klausimynas dalyvumo lygiui nustatyti nepildomas, todėl Teritorinio skyriaus užpildyto Klausimyno rezultatas (duomenys neskelbtini) netaikomas. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, jei bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, dalyvumo lygis nenustatomas. Atsakovės teigimu, pareiškėjo dalyvumo lygis vertinimo metu negalėjo būti įvertintas didesnėmis balų išraiškomis, nes anksčiau minėti sveikatos funkciniai sutrikimai yra vertinami vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo punktais, kurie yra įvertinti konkrečiomis bazinio dalyvumo lygio vertėmis ir kurios negali būti koreguojamos ar kitaip keičiamos.

Atsakovė taip pat paaiškino, kad Kriterijų ir tvarkos aprašo 8 punktas nustato, kad asmuo dalyvumo lygiui nustatyti siunčiamas tik po to, kai yra išnaudotos visos galimos gydymo ir (ar) reabilitacijos priemonės ir išlieka organizmo funkcijų sutrikimų, t. y. asmenį gydantis gydytojas, nustatęs diagnozę ir atsižvelgęs į tai, kad po taikyto gydymo ir (ar) medicininės reabilitacijos išlieka organizmo funkcijų sutrikimų, kurie yra patvirtinti instrumentiniais, klinikiniais laboratoriniais ir (ar) kitais tyrimais, parengia ir įteikia asmeniui, be kita ko, asmens prašymą dėl siuntimo į Agentūrą, užpildytą siuntimą į Agentūrą, medicininių tyrimų išrašus, pavirtinančius ligos sunkumą ir diagnozę ir kt. Agentūra, vertindama asmens darbingumo lygį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais mediciniais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Gydantis gydytojas atsakingas už siuntimo į Agentūrą informacijos teisingumą, o už pateiktas konsultacijas – jas surašę gydytojai specialistai.

Atsakovės teigimu, pasikeitus asmens sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo (b. l. 26-31).

Skundas atmetamas.

Byloje kilo ginčas dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno II teritorinio skyriaus 2024 m. liepos 11 d. sprendimo Nr. STS-10274 „Dėl dalyvumo lygio“ ir Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugsėjo 10 d. sprendimo Nr. STS-4003 „Dėl dalyvumo lygio“ teisėtumo (b. l. 9-10, 15-17).

Į bylą pateiktų medicininių dokumentų turinio duomenys tvirtina:

VšĮ Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centro 2024 m. kovo 25 d. „E027-ats. Atsakymas į siuntimą“, parengto šeimos gydytojos medicininių duomenų dalyje – anamnezėje nurodyta: „(duomenys neskelbtini)“; būklės įvertinimas objektyviai: „(duomenys neskelbtini)“; diagnozė: „(duomenys neskelbtini)“ (b. l. 32-33).

2024 m. balandžio 10 d. VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės „E025. Ambulatorinio apsilankymo aprašymo“, parengto šeimos gydytojo hematologo, medicininių duomenų dalyje – anamnezėje nurodyta: „Skundai: (duomenys neskelbtini)“, būklės įvertinimas objektyviai: „(duomenys neskelbtini)“; diagnozė: „(duomenys neskelbtini).“ (b. l. 34-35).

2024 m. gegužės 17 d. VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės „E003. Stacionaro epikrizėje“, parengtoje Plastinės ir rekonstrukcinės chirurgijos gydytojo, medicininių duomenų dalyje – anamnezėje nurodyta: (duomenys neskelbtini)“; būklės įvertinimas (atvykus): „(duomenys neskelbtini)“; diagnozė: „- Pagrindinė: (duomenys neskelbtini)“; paciento būklė išrašymo metu: „(duomenys neskelbtini)“ (b. l. 36-37).

2024 m. birželio 7 d. UAB „Affidea Lietuva“ Siuntimo, parengto šeimos gydytojo siuntimo / tyrimo skyrimo duomenyse nurodoma „Siuntimas į ANTAA“; Diagnozė: „(duomenys neskelbtini)“. Medicininių duomenų dalyje nurodoma: „Anamnezė: (duomenys neskelbtini)“. Būklės įvertinime objektyviai nurodoma: „(duomenys neskelbtini)“. Susijusių diagnozių dalyje detalizuojama: „(duomenys neskelbtini)“ (b. l. 38-39).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2024 m. birželio 13 d. pateikė prašymą (Agentūroje gautas 2024 m. birželio 13 d., reg. Nr. DNS-46124) (toliau – Prašymas Nr. 1), kuriuo prašė nustatyti pareiškėjo dalyvumo lygį, nustačius dalyvumo lygį, išduoti sprendimą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų. Minėtuojų prašymu pareiškėjas prašė nevertinti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio bei lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio (b. l. 40-41).

Agentūros Panevėžio teritorinio skyriaus vyriausioji specialistė atliko vertinimą ir 2024 m. birželio 18 d. užpildė Individualios pagalbos poreikio klausimyną (b. l. 42-46).

Bylos duomenimis taip pat nustatyta, kad Agentūros Teritorinio skyriaus vyriausieji specialistai atliko pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą ir užpildė 2024 m. liepos 11 d. Dalyvumo lygio vertinimo aktą Nr. DL-4290 (toliau – Vertinimo aktas Nr. 1), atliktą vertinimą tvirtino skyriaus vedėjas (b. l. 47-54).

Sprendime Nr. 1 be kita ko nurodyta, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 0 balai (-ų), o vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, dalyvumo lygis balais yra 63 balai (-ų) bei vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, nuspręsta nenustatyti dalyvumo lygio pareiškėjui, kadangi bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų, šis sprendimas priimtas Vertinimo akto Nr. 1 pagrindu bei nurodyta šio Sprendimo Nr. 1 apskundimo tvarka (b. l. 9-10, 55-57).

Nesutikdamas su Sprendimu Nr. 1, pareiškėjas Agentūrai padavė 2024 m. liepos 30 d. prašymą (Agentūroje registruotas 2024 m. rugpjūčio 1 d. Nr. SK-4005-(5.21)) (toliau – Prašymas Nr. 2), kuriuo prašė peržiūrėti Sprendimą Nr. 1 ir kuriame nurodė, jog „(duomenys neskelbtini)“ (b. l. 58-59).

Byloje esantys duomenys tvirtina, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. R-8507 „Dėl administracinės procedūros sprendimui priimti termino pratęsimo“ informavo pareiškėją, kad pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo terminas pratęsiamas 10 darbo dienų (b. l. 60).

Iš į bylą pateiktų rašytinių įrodymų matoma, kad Sprendimų kontrolės skyriaus vyriausieji specialistai atliko pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą ir užpildė 2024 m. rugsėjo 10 d. Dalyvumo lygio vertinimo aktą Nr. DL-3638 (toliau – Vertinimo aktas Nr. 2), atliktą vertinimą tvirtino patarėjas skyriaus vedėjas (b. l. 61-68).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. rugsėjo 18 d. raštu Nr. R-9691 „Dėl pakartotinio vertinimo“ informavo pareiškėją, kad atliko pakartotinį pareiškėjo vertinimą bei kartu su šiuo raštu pareiškėjui pateikė Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus Sprendimą Nr. 2 (b. l. 63-72).

Sprendime Nr. 2 Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius be kita ko nurodė, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 0 balai (-ų), o vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, dalyvumo lygis balais yra 63 balai (-ų) bei vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, nusprendžia nenustatyti dalyvumo lygio, kadangi bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų, šis Sprendimas Nr. 2 priimtas Vertinimo akto Nr. 2 pagrindu bei nurodė jo apskundimo tvarką (b. l. 15-17, 70-72).

Pareiškėjas, nesutikdamas su Teritorinio skyriaus Sprendimu Nr. 1 ir Sprendimų kontrolės skyriaus Sprendimu Nr. 2 (toliau – kartu ir Sprendimai), Komisijai paduotu skundu prašo šiuos Sprendimus panaikinti.

Atsižvelgiant į tai, nagrinėjamoje byloje sprendžiamas ginčas dėl pareiškėjo skundžiamų administracinių sprendimų, kuriais pareiškėjui nenustatytas dalyvumo lygis, kadangi pareiškėjo bazinio dalyvumo lygis buvo įvertintas 0 balų, teisėtumo.

Ginčiui aktualų teisinį reglamentavimą įtvirtina Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas, kurio paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje ir Kriterijų ir tvarkos aprašo (teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d.) nuostatos.

Bylos duomenys tvirtina, kad Teritorinis skyrius, gavęs Siuntimą su priedais ir pareiškėjo Prašymą Nr. 1, atliko pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą, kaip tai įtvirtinta Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje (dalyvumo lygio nustatymas).

Pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punktą, dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Kriterijų ir tvarkos aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas.

Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 18 punktu, Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį:

18.1. sprendžia dėl poreikio asmeniui atvykti į Agentūrą ar Agentūros valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (toliau kartu – darbuotojai), vykti pas asmenį į jo nuolatinę gyvenamąją vietą ar sveikatos priežiūros įstaigą (kai asmuo dėl sunkaus organizmo funkcijų sutrikimo negali pats atvykti į Agentūrą) bei dalyvumo lygio vertinimo datos ir laiko ir apie tai elektroninių ryšių priemonėmis (nurodytomis prašyme), nepavykus susisiekti elektroninių ryšių priemonėmis, raštu informuoja asmenį ar atstovą prašyme nurodytu nuolatinės gyvenamosios vietos adresu;

18.2. užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną (3 priedas) (toliau – Klausimynas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neturintiems nedarbingumo pažymėjimo);

18.3. kai vertinamas senatvės pensijos amžių sukakusio asmens, išskyrus atvejį, kai senatvės pensijos amžių sukakęs asmuo yra laikinai nedarbingas ir turi nedarbingumo pažymėjimą, dalyvumo lygis, raštu kreipiasi į asmens nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl Klausimyno užpildymo ir nurodo asmens, kurio dalyvumo lygis vertinamas, vardą ir pavardę, gimimo datą, gyvenamosios vietos adresą, telefono ryšio numerį ir (ar) elektroninio pašto adresą, prireikus – asmens atstovo vardą ir pavardę, telefono ryšio numerį ir (ar) elektroninio pašto adresą. Savivaldybės administracija gali perduoti užpildyti Klausimyną paskirtam asmens nuolatinės gyvenamosios vietos savivaldybės seniūnijos darbuotojui ar socialinių paslaugų įstaigos socialiniam darbuotojui;

18.4. vertina duomenis, pateiktus klinikiniuose elektroniniuose dokumentuose arba Siuntime į Agentūrą ir medicininiuose dokumentuose, ir nustato asmens bazinį dalyvumą (pildomas Dalyvumo lygio vertinimo aktas);

18.5. prireikus raštu kreipiasi į:

18.5.1. asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios asmenį gydantis gydytojas parengė klinikinius elektroninius dokumentus arba Siuntimą į Agentūrą (nurodydamas asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos), reikalingų asmens

baziniam dalyvumui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti klinikiniai elektroniniai ar medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka;

18.5.2. kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos), reikalingų asmens dalyvumo lygiui nustatyti, pateikimo (nurodydamas asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), jeigu gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka;

18.5.3. tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą dėl papildomo asmens sveikatos ištyrimo, nurodydamas asmens, kurio dalyvumo lygis vertinamas, vardą, pavardę, gimimo datą ir priežastį, dėl kurios prašo papildomo asmens sveikatos ištyrimo. Už tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos suteiktas paslaugas Agentūra apmoka iš einamiesiems metams Agentūrai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punkte įtvirtinta, jog Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina šia tvarka:

24.1. vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus:

24.1.1. vienos pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39;

24.1.2. jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinio sutrikimus);

24.1.3. gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą. Jei dėl organizmo funkcinio sutrikimo nustatytas bazinio dalyvumo kriterijaus balas yra:

24.1.3.1. 4, šį balą daugina iš koeficiento, kurio reikšmė 4;

24.1.3.2. 3, šį balą daugina iš koeficiento, kurio reikšmė 3;

24.1.3.3. 2, šį balą daugina iš koeficiento, kurio reikšmė 2;

24.1.3.4. 1, šį balą daugina iš koeficiento, kurio reikšmė 1.

24.2. Pagrindinės diagnozės balų rezultatą gauna pagrindinės diagnozės kriterijui priskirtą balą daugindama iš pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento.

24.3. Gretutinės (-ių) diagnozės (-ių) (organizmo funkcinio sutrikimo (-ų)) balų rezultatą gauna gretutinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) balą daugindama iš gretutinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento.

24.4. Bazinį dalyvumą balais skaičiuoja sudėdama pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) balų rezultatą ir gretutinės (-ių) diagnozės (-ių) (organizmo funkcinio (-ių) sutrikimo (-ų)) balų rezultatus. Gauto bazinio dalyvumo balų skaičiaus reikšmę apvalina iki sveikojo skaitmens.

Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punkte reglamentuojama, jog jei bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, dalyvumo lygis nenustatomas.

Bylos duomenys tvirtina, kad Sprendimų kontrolės skyrius, gavęs pareiškėjo Prašymą Nr. 2, atliko pakartotinį pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą, kaip tai numatyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 57 punkte, t. y. atliko pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje (dalyvumo lygio nustatymas) nustatytą tvarką.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nustatyta, jog Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje nustatyta tvarka, t. y. asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą.

Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punktu, pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Nagrinėjamu atveju byloje sprendžiant dėl skundžiamų Sprendimų teisėtumo, matoma, kad Sprendimu Nr. 1 pareiškėjui buvo atsakyta į jo Prašymą Nr. 1, o Sprendimu Nr. 2 į pareiškėjo Prašymą Nr. 2. Išanalizavus pareiškėjo Prašymo Nr. 1 bei Prašymo Nr. 2 ir skundžiamų Sprendimų turinį, sprendžiama, kad tiek Teritorinis skyrius vertindamas pareiškėjo dalyvumo lygį, tiek Sprendimų kontrolės skyrius, pakartotinai vertindamas pareiškėjo dalyvumo lygį, atliko visus veiksmus, numatytus Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje, kuris reglamentuoja dalyvumo lygio nustatymą. Sprendimai priimti įvertinus Agentūrai pateiktus būtent pareiškėją gydančių gydytojų, profesinės rehabilitacijos ir kitų specialistų pateiktus medicininius duomenis, taip pat vadovaujantis atliktais pareiškėjo dalyvumo vertinimais (Vertinimo akto Nr. 1 ir, atitinkamai, Vertinimo akto Nr. 2 pagrindu), pagrįstas Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, kuriuo apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 0 balai (-ų), Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, kuriuo dalyvumo lygis balais yra (duomenys neskelbtini) balai (-ų) bei vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, padaryta išvada nenustatyti pareiškėjui dalyvumo lygio, kadangi nustatytas jo bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų.

Byloje nagrinėjamu atveju būtina pažymėti, kad norint įvertinti duomenis iš medicinos srities reikia pritaikyti ir specialias mokslo žinias iš medicinos srities. Dėl to, Komisija sprendžia, kad šiuo atveju pareiškėjo dalyvumo lygį nustatė specialistai, remdamiesi informacija esančia medicininiuose dokumentuose, t. y. remdamiesi pirmine ir leistina informacija, todėl norint paneigti jų išvadų pagrįstumą, turėtų būti naudojamos tokio pat pobūdžio žinios (įrodymai). Nagrinėjamu atveju pareiškėjas tokio pobūdžio (medicininio) įrodymų, kurie paneigtų gydytojų konsultacijų išvadas, nepateikė.

Šiame kontekste paminėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, jog administraciniai teismai turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Dalyvumo lygio aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo (atitinkamai, dalyvumo) lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (žr. *pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019*). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo kompetencijos ribas (žr. *pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-22/2013*). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, valstybės ir kitos institucijos, taip pat ir asmenys turi pareigą atsižvelgti į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimuose ir nutartyse pateikiamus įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus. Esant nurodytoms aplinkybėms, Komisija šiuo aspektu negali pasisakyti ar vertinti medicininių dokumentų iš esmės.

Pareiškėjo skundžiami Sprendimai laikytini administraciniais sprendimais Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 2 straipsnio 5 dalyje pateikiamos administracinio sprendimo sąvokos apibrėžties atžvilgiu, t. y. teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei, todėl tokių aktų priėmimui bei turiniui taikomi VAI 10 straipsnyje reglamentuojami reikalavimai, be kita ko, administraciniame sprendime nurodyti jo priėmimo teisinį ir faktinį pagrindus ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei administracinio sprendimo motyvus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnio 1 dalimi, skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Nagrinėjamu atveju Komisija, išnagrinėjusi byloje surinktą medžiagą, nenustatė nei formaliųjų, nei materialiujų skundžiamų administracinių aktų – Sprendimų – neteisėtumo pagrindų, todėl jų panaikinti nėra teisinio pagrindo. Esant nurodytiems motyvams, pareiškėjo skundas atmetamas kaip nepagrįstas.

Tuo pačiu atkreipiamas pareiškėjo dėmesys, kad kaip nurodyta ir skundžiamame Sprendime Nr. 2, pasikeitus sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl pakartotinio dalyvumo lygio (neįgalumo, individualios pagalbos) – dalyvumo vertinimui atlikti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 4 ir 7 dalimis, 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

atmesti pareiškėjo G. A. skundą kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Asta Povilonienė

Sigita Šimbelytė